

Posudek na diplomovou práci
Zuzana Hluchá: *Identita řecké menšiny a její transnacionální aktivity v ČR*

Diplomová práce má přiměřený rozsah, má 89 číslovaných stran. V textu je zařazeno 12 tabulek, 14 grafů a 4 obrázky, částečně převzaté z jiných publikací. Přílohou práce je dotazník a přepis otevřených odpovědí respondentů z dotazníkového šetření. Práce je opatřena abstraktem, obsahem, seznamem tabulek, grafů, obrázků i zkratk, úvodem a závěrem. V seznamu literatury je uvedeno 48 titulů české i cizojazyčné literatury a 24 dalších zdrojů (webových stránek, statistických ročenek).

Autorčinným cílem bylo především zhodnotit stav řecké menšiny na území České republiky v kontextu příchodu, usazení a postupného začlenění jejich členů do většinové společnosti.

Práce se dělí na čtyři víceméně samostatné části: v kapitolách 1 a 2 je představeno zkoumané téma vč. výzkumných otázek a hypotézy, terminologie a hlavních konceptů mezinárodní migrace a integrace/adaptace cizinců do většinové společnosti. Kapitoly 3 a 4 podávají stručný přehled dějin Řecka ve vztahu k emigraci jeho obyvatel a seznamují nás s okolnostmi prvního masovějšího příchodu Řeků na území nynějšího Česka, stejně jako s aktuální demografickou, ekonomickou a sociální situací Řeků v Česku. Kapitola 5 se zabývá řeckou menšinou v Austrálii. V předposlední kapitole jsou shrnuty výsledky provedeného empirického šetření, během kterého se autorce podařilo shromáždit data od 50 Řeků žijících v Česku. Získaná data představují velmi zajímavou sondu do života Řeků v Česku, především co se týče jejich pohledu na většinovou společnost, čímž čtenáři nabízí neobvyklou zpětnou vazbu. Závěrečná kapitola stručně shrnuje zjištěné poznatky a vyslovuje prognózu ohledně budoucího vývoje této menšiny u nás: podle mínění autorky je velmi pravděpodobné, že během následujících 30ti let dojde vlivem demografické situace k zániku této menšiny, resp. k jejímu „rozpuštění“ mezi většinovou společností. Práce tak pokrývá všechny aspekty života příslušníků vybrané komunity a z tohoto pohledu je až vyčerpávající.

K práci však mám několik připomínek:

- str. 34: u popisu etnografické diferenciacie skupiny migrantů řecké národnosti by bylo vhodné zařadit pro lepší názornost mapu;
- na str. 38 autorka uvádí, že „Největší koncentrace řeckých imigrantů v padesátých letech byla v Krnově a činila asi dva a půl tisíce obyvatel“ – není však uvedeno, kolik procent z celkového počtu Řeků tito Řekové tvořili?;
- na str. 39 autorka uvádí, že „Negramotnost v těchto regionech dosahovala vysokého procenta a vzdělávání zde bylo na špatné úrovni nejen kvůli občanské válce.“ – z jakých jiných důvodů byla úroveň školství tak špatná?;
- v kap. 3 a 4 chybí jasné a přehledné znázornění vývoje počtu Řeků v Česku – počty jsou (až na výjimku u počtu studentů a osob s živnostenským oprávněním) uváděny pouze v textu – jednoduchý graf/tabulka např. podle odhadů Otčenáška by to vyřešil. Např. na str. 42 autorka uvádí, že „nejmasovější odchod Řeků (*byl*) počátkem osmdesátých let a podle jejich odhadů odešlo z Československa asi dva a půl tisíce Řeků“ – ovšem z kolika zde v té době usazených? Jak velká část „českých“ Řeků se vrátila do Řecka?;
- na str. 44 autorka uvádí, že „řecká menšina je i dnes převážně lokalizovaná do míst původního osídlení a dále v Brně a Praze.“ Obr. 2 na straně 45 se ale vztahuje k osobám s řeckým občanstvím, tj. cizincům. Podobně na str. 48 autorka uvádí, že řecké obce neoficiálně odhadují, že zde žije 5-7 tisíc Řeků vs. na str. 51 „Řeckou populaci na území České republiky lze rozdělit podle druhu pobytu a státního

občanství. Podle nejnovějších údajů z roku 2009 žilo na našem území 860 Řeků s řeckým státním občanstvím“. Jaký je rozdíl mezi národnostní menšinou a cizinci?;

- připomínku mám také k zařazení kapitoly č. 5, o Řecích v Austrálii: sama autorka uvádí (str. 61), že „v letech 1955-1973 odešlo do Austrálie 170 700 ... a nejvíce do Německa 603 300 řeckých emigrantů“. Proč tedy autorka nestudovala situaci v Německu, které je Česku ve všech ohledech bližší? Autorka srovnává situaci v Austrálii se situací v Česku (např. str. 63 a 71-72), přitom ale sama uvádí, že obě tyto „diaspory“ jsou neporovnatelné, neboť odcházely z jiných důvodů (str. 65);
- na str. 62 autorka uvádí, že „Melbourne ... je třetím největším „řeckým městem“ mimo hranice Řecka“ – která jsou první dvě?;
- zásadní připomínka se týká poněkud kostrbatých sdělení, které se vyskytují v celé práci a místy až ztěžují její pochopení, např. na str. 68 „V zastoupení počtu mužů a žen za Prahu převažují muži v poměru 65 % ku 35 % žen. Ve druhém regionu (mimo Prahu) jsou muži a ženy v poměru 55 % ku 45%.“ Česko má tedy dva regiony, Prahu a zbytek? V důsledku toho není ani např. u grafu na str. 69 patrné, zda se v jednotlivých okresech jedná o procentuální zastoupení Řeků na celkovém počtu obyvatel nebo na celkovém počtu Řeků v Česku? Podobně např. tabulky na stranách 70-71 a další;
- na str. 74 autorka uvádí, že „Vdaných/ženatých respondentů je 62 % a to poukazuje na zakořeněnou silnou tradici rodinného uspořádání“. Vzhledem k tomu, že 40 % respondentů bylo ve věku nad 61 let, není to příliš odvážné tvrzení? Jaký podíl obyvatel Česka ve věku nad 61 let žije v manželství?;
- na str. 76 a 77 autorka uvádí, že na základě osobních zkušeností souhlasí s tvrzeními respondentů (o typickém Řekovi). Souhlasí i s jejich tvrzeními o typických Češích?;
- do jaké míry mohou, podle autorky, řecké spolky bránit asimilačnímu kontinuitu, když zde žije již 4. generace Řeků? (str. 81- 83).

Po formální i jazykové stránce je práce (až na několik nepřesností a místy kostrbatějších formulací) na dobré úrovni, stejně jako práce s literaturou.

Tato práce podle mého názoru splňuje kritéria, která by měla splňovat diplomová práce na PřF UK a doporučuji ji tedy k obhajobě s hodnocením dobře.

V Praze dne 15. 9. 2010

Mgr. Markéta Seidlová